

د لاسرسي، حقونو او مساواتو ته وده ورکول (FARE) وړيا مرسته

اضافي وخت

ډیری کارگران باید په اونی کې د 40 ساعتونو کار کولو وروسته د اضافي وخت معاش ترلاسه کړي. د اضافي وخت معاش ستاسو د عادي معاش 1½ ځله دی. د ورکړل شوي کارگرانو لپاره، کارگمارونکي باید د اضافي وخت ساعتونه د لږ تر لږه معاش په ½ کې کار وکړي، لږ د تطبیق وړ ټیپ کرډیټ. د کرنې کارگران اوس مهال په کاري اونی کې د 56 ساعتونو کار کولو وروسته اضافي وخت ترلاسه کوي او د هر هغه ساعتونو لپاره چې د دوي په ټاکل شوي آرام ورځ کې کار کوي.

ناسمه طبقه بندي: کارمند یا خپلواک قراردادي؟

د دې لپاره چې دا معلومه کړي چې آیا یو کارمند باید د یو کارمند یا یو خپلواک قراردادي په توګه طبقه بندي شي، د گمارونکي او کارمند د اړیکو ماهیت باید په پام کې ونیول شي. خپلواک قرارداديان د ځان لپاره په سوداګرۍ کې دي او عامو خلکو ته خپل خدمات وړاندې کوي.

یو خپلواک قراردادي خپل کار په وړیا توګه ترسره کوي:

- څارنه
- هدایت
- کنټرول

برعکس، د گمارونکي - کارمند اړیکه ممکن شتون ولري که چېرې گمارونکي:

- غوره کوي کله، چیرته، او څنګه کارګر خدمتونه ترسره کوي
- اسانتیاوې، وسایل، اوزار او تجهیزات چمتو کوي
- په مستقیم ډول د کار څارنه کوي
- د کار ساعتونه او د معاش اندازه، او نور.

نور دلته زده کړئ: dol.ny.gov/independent-contractors

کله چې د یو کارمند هدف په بشپړه توګه یو کارمند د یو خپلواک قراردادي په توګه غلط طبقه بندي کوي، دا درغلی ده. ځینې کارمندان دا تاکتیک کاروي ترڅو د بیکارۍ بیمې، د کارگرانو خساره، ټولنیز امنیت، د مالیاتو مخنیوی، (NYS DOL) او لږترلږه معاش سره د موافقت مخه ونیسي. د نیویارک ایالت کې د درغلی راپور ورکړئ یا dol.ny.gov/report-fraud ته په آنلاین 866-435-1499: ساعت د درغلیو تماس لاین ته زنگ ووهئ 24-د

د (FARE) مرسته څه ته واي؟

د نیویارک ایالت د کار ریاست (NYS DOL) د متحده ایالاتو د کار د ښځو د څانګې څخه یوه وړیا مرسته ترلاسه کړه ترڅو ښځو ته د کارموندنې حقونو او ګټو تمرکز وکړي. زموږ موخه دا ده چې د نیویارک ښار څخه بهر، په ځانګړې توګه په کلیوالو سیمو کې، د شخصي او مجازی پرېزنتیشنونو او پېښو له لارې محرومه او کم استازیتوب شویو میرمنو ته ورسېږو. زموږ هدف دا دی چې په ټول هیواد کې د ښځو پیاوړتیا لپاره زده کړه او پوهه خپره کړو، په پایله کې، د ښځو سره مرسته کول ترڅو په خپلو ټولنو کې د حقونو او ګټو لپاره مرکزي نقطه شي.

زه څنګه د پرېزنتیشن غوښتنه وکړم؟

NYS DOL سره د یاد info.nysdol@labor.ny.gov برېښنالیک له لارې شمېرې ته (888-469-7365) -NYS DOL اړیکه ونیسئ یا یادې 4-888 زنگ ووهئ.

د تمرکز موضوعات

لږ تر لږه معاش

د نیویارک ایالت (NYS) ټول کارگران حق لري چې لږ تر لږه یو ساعت لږ تر لږه معاش ترلاسه کړي.

موقعیت	حد اقل معاش د 2024/1/1 پورې
د نیویارک ښار، لونګ ټاپو او ویسټچیسټر کاونټي	\$16.00/ساعت د کور د پاملرنې مرستندویان \$18.55/ساعت
پاتې د نیویارک ایالت	\$15.00/ساعت د کور د پاملرنې مرستندویان \$17.55/ساعت

د گمارل شوي کارگرانو لپاره لږ تر لږه معاش

NYS قانون په ډیری صنعتونو کې کارگمارونکو ته اجازه ورکوي چې د گمارونکي لخوا تادیه شوي معاش سره یوځای کولو سره لږترلږه معاش پوره کړي چې کارمند د پیروونکو څخه ترلاسه کوي. یوازې د میلمه پالنې صنعت کارگمارونکي اجازه لري چې د لږترلږه معاش څخه د ټیپ کرډیټ واخلي. ټیپ-یوازې دندې منع دي.

موقعیت	د خدماتو کارکوونکي تر 2024/1/1	د خوراكي خدماتو کارگران تر 2024/1/1
د نیویارک ښار، لونګ ټاپو او ویسټچیسټر کاونټي	\$13.35 معاش \$2.65 ټیپ کرډیټ	\$10.65 معاش \$5.35 ټیپ کرډیټ
پاتې د نیویارک ایالت	\$12.50 معاش \$2.50 ټیپ کرډیټ	\$10.00 معاش \$5.00 ټیپ کرډیټ

NYS کې د ښځینه کارکونکي په توګه خپل

حقونه وپيژنئ

د پیسو د شفافیت قانون

د سپټمبر 17، 2023 څخه اغیزمن، د NYS ګمارونکي چې څلور (4) یا ډیر کارکوونکي لري باید د دوی د دندې پوستونو کې د معاش نرخ یا د معاش حد شامل کړي ترڅو د ټولو دندو لپاره، حداقل په یوه برخه کې، د نیویارک په ایالت کې ترسره شي. د دندې پوست کول باید د معاش نرخ یا د معاش حد اعلان کړي چې ګمارونکي باور لري، په ښه نیت سره، د پوست کولو په وخت کې ریښتیني وي او احتمالي غوښتونکي ته باید د متوقع معاش په اړه قانوني نظر ورکړي.

د معاش تاریخ بندیز قانون

د 2020 د جنوري تر 6 پورې، د NYS ګمارونکي نور نشي کولی د کار غوښتونکي څخه د دوی د معاش او گټې تاریخ پوښتنه وکړي، او دا معلومات د دې په ټاکلو کې د فکتور په توګه نه کارول کېږي چې مرکه کونکي ته د کار وړاندیز وکړي یا هم مرکه وکړي. د پیسو د تمې په اړه بحث کیدی شي، او افراد کولی شي د خبرو اترو موخو لپاره د دوی د معاش تاریخ څرګند کړي.

د تادیاتو خبرتیاوي

کله چې تاسو استخدام کوئ، ستاسو کارمند باید تاسو ته د معاش خبرتیا درکړي کوم چې ځینې مهم معلومات لري، لکه:

- تاسو ته به څومره او څو ځله پیسې درکړل شي
- د عادي معاش ورځ، او
- ستاسو د معاش څخه هر ډول تخفیف

معاش ورکول

د یو کار ګمارونکي لپاره دا غیرقانوني ده چې د جنسیت پر بنسټ د ورته دندې ترسره کولو لپاره د نارینه په پرتله یوې ښځې ته کم معاش ورکړي. د معاشونو توپیر کیدای شي د لوړتیا، وړتیا، یا د جنسیت پرته د یو باثباته فکتور پر بنسټ وي، لکه تعلیم یا تجربه

معاشونه او کسرونه

تاسو ته به د کار کولو ټولو ساعتونو لپاره پیسې درکړل شي. تاسو ته د نغدو پیسو یا چک له لارې پیسې درکول کیدی شي، مګر هر کله چې تاسو ته پیسې درکړل شي تاسو ته باید یو مفصل معاش درکړل شي.

ګمارونکي نشي کولی تاسو ته د ماتیدو، خرابیدو، زیان، یونیفورم لګښتونو او ساتنې، د کار ګمارونکي سوداګرۍ لګښتونو، یا د نغدو پیسو کمښت لپاره پیسې ورکړي.

ژبې ته لاسرسی

د NYS ادارې چې مستقیم عامه خدمتونه وړاندې کوي اړ دي چې د public غړو ته د حیاتي ښو او لارښوونو لپاره وړیا ترجماني او د ژباړې خدمتونه وړاندې کړي. د ژباړې خدمتونه په 200 څخه زیاتو ژبو کې وړاندې کېږي، کې، لیکل شوي حیاتي اسناد د ایالت NYS DOL په شمول د ښې ژبې. په 16 غوره ژبو ژباړل شوي

د کار په ځای کې د مور شیدو څرګندول

د زیږون څخه وروسته تر دريو (3) کلونو پورې، د شیدو ورکولو میندې حق لري چې په کار کې د مور د شیدو څرګندولو لپاره، هره ورځ د وقفې مناسب وخت یا د وقفې وقف وخت یا د ډوډۍ وخت څخه کار واخلي. د NYS ټول ګمارونکي اړ دي چې د کارکوونکي کاري ساحې ته نږدې د شخصي پمپ کولو ځای چمتو کړي چې پکې څوکی، میز یا نور فلیټ سطح، رڼا، د بریښنا یوه وسیله (که چیرې د کار ځای د بریښنا سره چمتو شي) او پاکو رواو اوبو ته نږدې لاسرسی شامل وي. چمتو شوی ساحه تشاب نشي کیدی.

په کارځای کې جنسي ځورونه

په NYS کې ټول ګمارونکي د جنسي ځورونې څخه پاک کاري ځای چمتو کولو مسؤلیت لري. د قانون له مخې، کارګمارونکي باید د جنسي ځورونې مخنیوي تګلاره ولري او ټولو کارکوونکو ته یو نقل او همدارنګه کلنۍ روزنه چمتو کړي.

NYS د ناروغ او خوندي رخصتۍ تادیه کړي

NYS کې د خصوصي سکتور کارګران د تادیه شوي ناروغ او خوندي رخصت قانون لاندې پوښل شوي. لږترلږه، کارمندان د هر 30 ساعتونو لپاره یو (1) ساعته ناروغه او خوندي رخصتې ترلاسه کوي. ایا رخصتې تادیه کېږي یا نه تادیه کېږي د ګمارونکي په اندازې پورې اړه لري.

د بیکارۍ بیمه

که تاسو NYS کې کار کړی او ستاسو د ګناه پرته تاسو خپله دنده له لاسه ورکړې، تاسو ممکن د بیکارۍ بیمې لپاره وړ یاست. تاسو باید د ادعا کولو لپاره کافي عاید ولرئ؛ چمتو، لیوالتیا، او د کار کولو وړ وي؛ په فعاله توګه د کار لټون؛ او ستاسو د کار لټون هڅې مستند کول. آنلاین درخواست وکړئ. یا یادې 8124-209-888 شمېرې ته زنگ ووهئ dol.ny.gov

زه څنګه شکایت درج کړم؟

د کار د معیارونو څانګه NYS د کار قانون څخه سرغړونې حل کولو کې مرسته کوي. دا د یو ګمارونکي لپاره غیرقانوني ده چې د کارکوونکي سره د کار د قانون د احتمالي سرغړونې یا NYS د کار قانون لاندې خوندي شوي حقونه د کارولو لپاره د یو کارکوونکي لري کول، جریمه کول، یا په هر ډول تبعیض یا غچ واخلي.

د شکایت درج کولو لپاره فورمه وسپارئ LS223. د لا زیاتو معلوماتو لپاره یا ((LABOR 888-525-2267-د کار معیارونو سره اړیکه ونیسئ: 52-888 LSAsk@labor.ny.gov

د نورو معلوماتو لپاره، مهرباني وکړئ لیدنه وکړئ dol.ny.gov/fostering-access-rights-and-equity-fare-grant